

JUDr. Michal Barbořík
ředitel odboru prevence kriminality

Praha 6. října 2025
Č. j. MV-158914-2/OPK-2025

Odpověď na žádost o poskytnutí informací

Vážený pane Smolaři,

na Vaši žádost ze dne 21. září 2025 o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a to konkrétně informací o výstupu pracovního jednání, které se uskutečnilo dne 19. září 2025 k diskusi nad případem úmrtí patnáctiletého ukrajinského chlapce po pracovním úrazu, Vám sdělujeme následující.

V samém úvodu jednání bylo konstatováno, že s ohledem na probíhající vyšetřování orgánů činných v trestním řízení i dalších orgánů správního dozoru nelze k tomuto případu sdělovat jakékoliv informace, které by mohly toto vyšetřování ohrozit. Cílem a smyslem svolaného jednání tudíž je posoudit, zda se nejedná o systémové selhání, a to především z pohledu problematiky nelegálního zaměstnávání cizinců.

V tomto smyslu považujeme za podstatné zdůraznit, že jednání bylo svoláno ministrem vnitra, avšak Ministerstvo vnitra ČR (dále jen „MV“) není gesčním ministerstvem pro problematiku nelegálního zaměstnávání. Působnost pro tuto problematiku má Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen „MPSV“). Důvodem, proč bylo jednání iniciováno ministrem vnitra, je skutečnost, že MV je dlouhodobě gestorem vládní politiky boje proti obchodování s lidmi a v tomto případě nelze v této fázi vyloučit, že se nejedná o obchodování s dětmi, popř. jejich pracovní vykořisťování.

Z logiky projednávané problematiky byl obsah tohoto jednání zaměřen především na nelegální pracovní trh (v tomto případě spojený se zaměstnáváním osob cizí státní příslušnosti), který se, bez ohledu na celou řadu legislativních změn, vždy dokáže nové situaci pružně přizpůsobit. Důležité poznatky na toto téma byly tedy prezentovány především zástupci MPSV a Státního úřadu inspekce práce (SÚIP). Z jejich konstruktivní diskuse při aktivním zapojení dalších přizvaných odborníků vzešly následující závěry či teze týkající se nelegálního zaměstnávání:

- Na centrální úrovni má SÚIP uzavřenou celou řadu memorand o spolupráci s různými institucemi a orgány veřejné správy. V poslední době se podařilo

zlepšit předávání informací od orgánů finanční správy tak, aby byly informační toky oboustranné, což samo o sobě výrazně zvyšuje potenciál výkonu inspekční činnosti.

- Výrazným úspěchem je, že od 1. 10. 2025 nabývá účinnosti nový přestupek tzv. „*nehlášená práce*“ (jedná se o termín standardně používaný v zemích EU), který nahradí dosud používaný „*nelegální práce*“. Tento nový institut navazuje na nově zavedenou povinnost pro všechny zaměstnavatele od uvedeného data nahlásit do systému Úřadu práce prostřednictvím infokaret všechny zaměstnance cizí státní příslušnosti, kteří se budou na daném pracovišti vyskytovat, a to před jejich fyzickým nástupem na pracoviště. Od 1. 7. 2026 se tato povinnost bude vztahovat na všechny zaměstnance, tedy i na občany ČR.
- Za další užitečné opatření je považováno zveřejňování výsledků kontrol SÚIP, což by mohlo mít pozitivní vliv na zvýšení odpovědnosti zaměstnavatelů prostřednictvím přirozené tržní konkurenceschopnosti, dostupnosti finančních produktů od bankovních institucí apod.
- MPSV navrhuje další nařízení vlády, které se týká úpravy zprostředkovávání práce agenturami práce. Tato úprava je zacílena na praxi přeprodávání tzv. ready-made agentur („hotové firmy k prodeji“), které jsou využívány právě pro tuto nekalou činnost.
- MPSV se nechalo inspirovat v zahraničí a v několika krajích pilotně zkouší projekt interkulturního mediátora. Jedná se o důvěryhodnou osobu z prostředí menšinové komunity, která je náležitě vyškolená zejména v pracovněprávních předpisech a snaží se zprostředkovat komunikaci mezi příslušnou komunitou a zástupci orgánů veřejné správy, a to i v případech nelegálních praktik.

V průběhu jednání byly taktéž zmíněny dlouhodobě nežádoucí aspekty související s problematikou nelegálního zaměstnávání, jimiž je třeba se zabývat. Mezi ně především patří:

- Problém subdodavatelské odpovědnosti, a to v případech kdy si koncový uživatel najme služby jiných firem, které si na své činnosti rovněž najímají své subdodavatele. Pro inspektory je tak velice obtížné dohledat konkrétní organizaci či agenturu, která je za konkrétní pracovníky na pracovišti odpovědná a tím odhalovat nekalé praktiky odpovědných subjektů.
- Důvěra ve státní instituce – v obecné rovině lze konstatovat, že osoby cizí státní příslušnosti nemají důvěru v orgány veřejné moci ČR, tudíž nejsou ochotny spolupracovat ani v případě, že se staly obětí protiprávního jednání.
- K problémům patří rovněž výrazný personální podstat u inspektorů.

Všichni přizvaní odborníci se na závěr shodli, že je zcela zásadní pokračovat na expertní úrovni na řešení detekovaných problémů, přičemž jako nejvhodnější platformou byl stanoven Mezirezortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání a jeho pracovní skupiny, které jsou vedeny MPSV. Ministr vnitra tudíž osloví ministra

práce a sociálních věcí s žádostí o využití stávajících pracovních uskupení a bude též apelovat na zajištění dostatečné personální kapacity v těch expertních skupinách, kde by navýšení frekvence konání mohlo způsobit časové či personální problémy.

Z tohoto důvodu Vám tedy doporučujeme obracet se případně přímo na MPSV, které je, jak již bylo konstatováno výše, odpovědným resortem pro problematiku nelegálního zaměstnávání.

S pozdravem

JUDr. Michal Barbořík

